A. D. 1910. Nrus X.

CURRENDA

S. CONGREGATIO DE SACRAMENTIS.

DECRETUM

DE AETATE ADMITTENDORUM
AD PRIMAM COMMUNIONEM EUCHARISTICAM.

Quam singulari Christus amore parvulos in terris fuerit prosequutus, Evangelii paginae plane testantur. Cum ipsis enim versari in deliciis habuit; ipsis manus imponere consuevit; ipsos complecti, ipsis benedicere. Idem indigne tulit repelli eos a discipulis, quos gravibus his dictis reprehendit: *Sinite parvulos venire ad me, et ne prohibueritis eos; talium est enim regnum Dei* [1]. Quanti vero eorundem innocentiam animique candorem faceret, satis ostendit quum, advocato parvulo, discipulis ait: *Amen dico vobis, nisi efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum coelorum. Quicumque ergo humiliaverit se sicut parvulus iste, hic est maior in regno coelorum. — Et qui susceperit unum parvulum talem in nomine meo, me suscipit* [2].

Haec memorans catholica Ecclesia, vel a sui primordiis, admovere Christo parvulos curavit per eucharisticam Communionem, quam iisdem subministrare solita est etiam lactentibus. Id, ut in omnibus fere antiquis libris ritualibus ad usque saeculum XIII. praescriptum est, in baptizando fiebat, eaque consuetudo alicubi diutius obtinuit; apud Graecos et Orientales adhuc perseverat. Ad summovendum autem periculum, ne lactentes praesertim panem consecratum eiicerent, ab initio mos invaluit Eucharistiam iisdem sub vini tantum specie ministrandi.

Neque in baptismate solum, sed subinde saepius divino epulo reficiebantur infantes. Nam et ecclesiarum quarundam consuetudo fuit Eucharistiam praebendi puerulis continuo post clerum, et alibi post adultorum Communionem residua fragmenta iisdem tradendi.

Mos hic deinde in Ecclesia latina obsolevit, nec sacrae mensae participes fieri coeperunt infantes, nisi illucescentis rationis usum aliquem haberent et Augusti

[1] Marc., X. 13, 14, 16.
[2] Matth., XVIII, 3, 4, 5.

Sacramenti notitiam quandam. Quae nova disciplina, ab aliquot Synodis particularibus iam recepta, solemni sanctione firmata est oecumenici Concilii Lateranensis IV. anno MCCXV., promulgato celebri canone XXI., quo fidelibus, postquam aetatem rationis attigerint, sacramentalis Confessio praescribitur et Sacra Communio, hisce verbis: „Omnis utriusque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit omnia sua solus peccata confiteatur fideliter, saltem semel in anno proprio sacerdoti, et iniunctam sibi poenitentiam studeat pro viribus adimplere, suscipiens reverenter ad minus in Pascha Eucharistiae sacramentum, nisi forte de consilio proprii sacerdotis ob aliquam rationabilem causam ab tempus ab eius perceptione duxerit abstinendum“.

Concilium Tridentinum [1]), nullo pacto reprobans antiquam disciplinam ministrandae parvulis Eucharistiae ante usum rationis, Lateranense decretum confirmavit et anathema dixit in eos, qui contra sentirent: „Si quis negaverit omnes et singulos Christi fideles utriusque sexus, quum ad annos discretionis pervenerint, teneri singulis annis saltem in Paschate, ad communicandum, iuxta praeceptum S. Matris Ecclesiae, anathema sit [2]).

Igitur vi allati et adhuc vigentis decreti Lateranensis, Christi fideles, ubi primum ad annos discretionis pervenerint, obligatione tenentur accedendi, saltem semel in anno, ad Poenitentiae et Eucharistiae Sacramenta.

Verum in hac rationis seu discretionis aetate statuenda haud pauci errores plorandique abusus decursu temporis inducti sunt. Fuerunt enim, qui aliam Sacramento Poenitentiae, aliam Eucharistiae suscipiendae discretionis aetatem assignandam esse censerent. Ad Poenitentiam quidem eam esse aetatem discretionis iudicarunt, in qua rectum ab inhonesto discerni posset, adeque peccari; ad Eucharistiam vero seriorem requiri aetatem, in qua rerum fidei notitia plenior animique praeparatio posset afferri maturior. Atque ita, pro variis locorum usibus hominumve opinionibus, ad primam Eucharistiae receptionem hinc decem annorum aetas vel duodecim, hinc quatuordecim vel maior etiam est constituta, prohibitis interim ab eucharistica Communione pueris vel adolescentibus praescripta aetate minoribus.

Istiusmodi consuetudo, qua per speciem tutandi decoris augusti Sacramenti arcentur ab ipso fideles, complurium extitit causa malorum. Fiebat enim, ut puerilis aetatis innocentia a Christi complexu divulsa nullo interioris vitae succo aleretur; ex quo illud etiam consequebatur, ut praevalido destituta praesidio iuventus, tot insidiis circumventa, amisso candore, ante in vitia rueret, quam sancta mysteria delibasset. Etiamsi vero primae Communioni diligentior institutio et accurata sacramentalis Confessio praemittatur, quod quidem non ubique fit, dolenda tamen semper est primae innocentiae iactura, quae, sumpta tenerioribus annis Eucharistia, poterat fortasse vitari.

Nec minus est reprobandus mos pluribus vigens in locis, quo sacramentalis Confessio inhibetur pueris nondum ad eucharisticam mensam admissis, aut iisdem

---

[1]) Sess. XXI, »de Communione«, c. 4.

[2]) Sess. XIII. »de Eucharistia«, c. 8, can 9.

absolutio non impertitur. Quo fit, ut ipsi peccatorum fortasse gravium laqueis irretiti magno cum periculo diu iaceant.

Quod vero maximum est, quibusdam in locis pueri nondum ad primam Communionem admissi, ne instante quidem mortis discrimine, Sacro muniri Viatico permittuntur, atque ita, defuncti et more infantium illati tumulo, Ecclesiae suffragiis non iuvantur.

Eiusmodi damna inferunt, qui extraordinariis praeparationibus primae Communioni praemittendis plus aequo insistunt, forte minus animadvertentes, id genus cautelae a Iansenianis erroribus esse profectum, qui Sanctissimam Eucharistiam praemium esse contendunt, non humanae fragilitatis medelam. Contra tamen profecto sensit Tridentina Synodus, quum docuit, eam esse „antidotum, quo liberemur a culpis quotidianis et a peccatis mortalibus praeservemur“ [1]; quae doctrina nuper a Sacra Congregatione Concilii pressius inculcata est decreto die XXVI. mensis Decembris an. MDCCCCV lato, quo ad Communionem quotidianam aditus universis, tum provectioris tum tenerioris aetatis patuit, duabus tantummodo impositis conditionibus, statu gratiae et recto voluntatis proposito [2].

Nec sane iusta causa esse videtur, quamobrem, quum antiquitus sacrarum specierum residua parvulis etiam lactentibus distribuerentur, extraordinaria nunc praeparatio a puerulis exigatur, qui in primi candoris et innocentiae felicissima conditione versantur, mysticoque illo cibo, propter tot huius temporis insidias et pericula, indigent maxime.

Quos reprehendimus abusus, ex eo sunt repetendi, quod nec scite nec recte definiverint, quaenam sit aetas discretionis, qui aliam Poenitentiae, aliam Eucharistiae assignarunt. Unam tamen eandemque aetatem ad utrumque Sacramentum requirit Lateranense Concilium, quum coniunctum Confessionis et Communionis onus imponit. Igitur, quemadmodum ad Confessionem aetas discretionis ea censetur, in qua honestum ab inhonesto distingui potest, nempe qua ad usum aliquem rationis pervenitur; sic ad Communionem ea esse dicenda est, qua eucharisticus panis queat a communi dignosci; quae rursus eadem est aetas, in qua puer usum rationis est assequutus.

Nec rem aliter acceperunt praecipui Concilii Lateranensis interpretes et aequales illorum temporum. Ex historia enim Ecclesiae constat synodos plures et episcopalia decreta, iam inde a saeculo XII., paulo post Lateranense Concilium, pueros annorum septem ad primam Communionem admisisse. Exstat praeterea summae auctoritatis testimonium, Doctor Aquinas, cuius haec legimus: „Quando iam pueri *incipiunt aliqualem* usum rationis habere, ut possint devotionem concipere huius Sacramenti (Eucharistiae), tunc potest eis hoc Sacramentum conferri“ [3]. Quod sic explanat Ledesma: „Dico ex omnium consensu, quod omnibus habentibus usum rationis danda est Eucharistia, quantumcumque cito habeant illum usum rationis; esto quod adhuc confuse cognoscat ille puer, quid faciat“ [4]. Eumdem locum his

---

[1]) Sess. XIII. »de Eucharistia«, c. 2.

[2]) Cfr. Curr. VI. VII. ex a 1906.

[3]) Summ. Theol., 3. part., q. 80. a. 9. ad 3.

[4]) In S. Thom., 3. p., q. 80, a. 9, dub. 6.

verbis explicat Vasquez; „Si puer semel ad hunc usum rationis pervenerit, statim ipso iure divino ita obligatur, ut Ecclesia non possit ipsum omnino liberare“ [1]). Eadem docuit S. Antoninus, scribens: „Sed cum est doli capax (puer), cum scilicet potest peccare mortaliter, tum obligatur ad praeceptum de Confessione, et per consequens de Communione“ [2]). Tridentinum quoque Concilium ad hanc impellit conclusionem. Dum enim memorat Sess. XXI., c. 4: „parvulos usu rationis carentes nulla obligari necessitate ad sacramentalem Eucharistiae communionem“, unam hanc rei rationem assignat, quod peccare non possint: „Siquidem, inquit, adeptam filiorum Dei gratiam in illa aetate amittere non possunt“. Ex quo patet, hanc esse Concilii mentem, tunc pueros Communionis necessitate atque obligatione teneri, quum gratiam peccando possunt amittere. His consonant Concilii Romani verba, sub Benedicto XIII. celebrati ac docentis, obligationem Eucharistiae sumendae incipere, „postquam pueruli ac puellae ad annum discretionis pervenerint, ad illam videlicet aetatem, in qua sunt apti ad discernendum hunc sacramentalem cibum, qui alius non est quam verum Iesu Christi corpus, a pane communi et profano, et sciunt accedere cum debita pietate ac religione“ [3]). Catechismus Romanus autem, „qua aetate, inquit, pueris sacra mysteria danda sint, nemo melius constituere potest quam pater et sacerdos, cui illi confiteantur peccata. Ad illos enim pertinet explorare, et a pueris percunctari, an huius admirabilis Sacramenti cognitionem aliquam acceperint et gustum habeant“ [4]).

Ex quibus omnibus colligitur aetatem discretionis ad Communionem eam esse, in qua puer panem eucharisticum a pane communi et corporali distinguere sciat, ut ad altare possit devote accedere. Itaque non perfecta rerum Fidei cognitio repuiritur, quum aliqua dumtaxat elementa sint satis, hoc est *aliqua cognitio;* neque plenus rationis usus, quum sufficiat usus quidam incipiens, hoc est *aliqualis usus rationis.* Quapropter Communionem ulterius differre, ad eamque recipiendam maturiorem aetatem constituere, improbandum omnino est, idque Apostolica Sedes damnavit pluries. Sic fel. rec. Pius Papa IX. litteris Cardinalis Antonelli ad episcopos Galliae datis die XII. Martii anno MDCCCLXVI invalescentem in quibusdam dioecesibus morem protrahendae primae Communionis ad maturiores eosque praefixos annos acriter improbavit. Sacra vero Congregatio Concilii, die XV. mensis Martii an. MDCCCLI Concilii Provincialis Rothomagensis caput emendavit, quo pueri vetabantur infra duodecimum aetatis annum ad Communionem accedere. Nec absimili ratione se gessit haec S. Congregatio de disciplina Sacramentorum in causa Argentinensi die XXV mensis Martii anno MDCCCCX; in qua cum ageretur, admittine possent ad sacram Communionem pueri vel duodecim vel quatuordecim annorum, rescripsit: „Pueros et puellas, cum ad annos discretionis seu ad usum rationis pervenerint, ad sacram mensam admittendos esse“.

---

[1]) In 3. P., S. Thom., disp. 214, c 4, n. 43.

[2]) P. III, tit. 14. c. 2, § 5.

[3]) Istruzione per quei, che debbono la prima volta ammettersi alla S. Communione. Append. XXX. P. 11.

[4]) P. II, de Sacr. Euchar., n. 63.

Hisce omnibus mature perpensis, Sacer hic Ordo de disciplina Sacramentorum in generali Congregatione habita die XV. mensis Iulii a. MDCCCCX, ut memorati abusus prorsus amoveantur et pueri vel a teneris annis Iesu Christo adhaereant, Eius vitam vivant, ac tutelam inveniant contra corruptelae pericula, sequentem normam de prima puerorum Communione, ubique servandam, statuere opportunum censuit.

I. Aetas discretionis tum ad Confessionem tum ad S. Communionem ea est, in qua puer incipit ratiocinari, hoc est circa septimum annum, sive supra, sive etiam infra. Ex hoc tempore incipit obligatio satisfaciendi utrique praecepto Confessionis et Communionis.

I. Wiek rozeznania zarówno dla spowiedzi jak i dla Komunii św. jest ten, w którym dziecko zaczyna rozumować, tj. około siódmego roku; może on zacząć się po ukończeniu tego roku albo i wcześniej. Od tego czasu zaczyna się obowiązek wypełnienia przykazania o spowiedzi i Komunii.

II. Ad primam Confessionem et ad primam Communionem necessaria non est plena et perfecta doctrinae christianae cognitio. Puer tamen postea debebit integrum catechismum pro modo suae intelligentiae gradatim addiscere.

II. Do pierwszej spowiedzi i pierwszej Komunii nie jest potrzebna znajomość zupełna i doskonała nauki chrześcijańskiej. Dziecko jednak powinno później nauczyć się całego katechizmu stopniowo w miarę swojej inteligencyi.

III. Cognitio religionis, quae in puero requiritur, ut ipse ad primam Communionem convenienter se praeparet, ea est, qua ipse fidei mysteria necessaria necessitate medii pro suo captu percipiat, atque eucharisticum panem a communi et corporali distinguat, ut ea devotione, quam ipsius fert aetas, ad SS. Eucharistiam accedat.

III. Do należytego przygotowania się do pierwszej Komunii św. potrzebna jest dziecku znajomość religii taka, żeby znało tajemnice wiary „niezbędne koniecznością środka“, o ile je może pojąć i żeby odróżniało Chleb eucharystyczny od pospolitego i cielesnego, aby mogło przyjąć Komunię św. z taką pobożnością, do jakiej zdolne jest w swoim wieku.

IV. Obligatio praecepti Confessionis et Communionis, quae puerum gravat, in eos praecipue recidit, qui ipsius curam habere debent, hoc est in parentes, in confessarium, in institutores et in parochum. Ad patrem vero, aut ad illos, qui vices eius gerunt, et ad confessarium, secundum Catechismum Romanum, pertinet admittere puerum ad primam Communionem.

VI. Obowiązek, nałożony także na dzieci przez przykazanie dotyczące spowiedzi i Komunii, spada przedewszystkiem na tych, którzy powinni się niemi opiekować, tj. na rodziców, na spowiednika, na nauczycieli i na proboszcza. Rzeczą zaś ojca jest albo tych, którzy miejsce jego zastępują i spowiednika — według Katechizmu Rzymskiego — przypuścić dziecko do pierwszej Komunii.

V. Semel aut pluries in anno curent parochi indicere atque habere Communionem generalem puerorum, ad eamque non modo novensiles admittere, sed etiam alios, qui parentum confes-

V. Raz albo kilka razy co roku mają proboszczowie zapowiadać i urządzać Komunię jeneralną dzieci i dopuszać do niej nie tylko przystępujące po raz pierwszy, ale też inne, które już przedtem za

sariive consensu, ut supra dictum est, iam antea primitus de altari sancta libarunt. Pro utrisque dies aliquot instructionis et praeparationis praemittantur.

VI. Puerorum curam habentibus omni studio curandum est, ut post primam Communionem iidem pueri ad sacram mensam saepius accedant, et, si fieri possit, etiam quotidie, prout Christus Iesus et mater Ecclesia desiderant, utque id agant ea animi devotione, quam talis fert aetas. Meminerint praeterea, quibus ea cura est, gravissimum, quo tenentur, officium providendi, ut publicis catechesis praeceptionibus, pueri ipsi interesse pergant, sin minus, eorundem religiosae institutioni alio modo suppleant.

VII. Consuetudo non admittendi ad confessionem pueros, aut nunquam eos absolvendi, quum ad usum rationis pervenerint, est omnino improbanda. Quare Ordinarii locorum, adhibitis etiam remediis iuris, curabunt, ut penitus de medio tollatur.

VIII. Detestabilis omnino est abusus non ministrandi Viaticum et Extremam Unctionem pueris post usum rationis eosque sepeliendi ritu parvulorum. In eos, qui ab huiusmodi more non recedant, Ordinarii locorum severe animadvertant.

Haec a PP. Cardinalibus Sacrae huius Congregationis sancita SSmus D. N. Pius Papa X., in audientia diei VII. currentis mensis omnia adprobavit, iussitque praesens edi ac promulgari decretum. Singulis autem Ordinariis mandavit, ut idem decretum non modo parochis et clero significarent, sed etiam populo, cui voluit legi quotannis tempore praece-

zgodą rodziców i spowiednika, jak powiedziano wyżej, przyjęły po raz pierwszy Komunię. Dla jednych i drugich należy urządzać poprzednio kilkudniowe pouczenie i przygotowanie.

VI. Wychowawcy dzieci powinni starać się jak najusilniej o to, żeby one po pierwszej Komunii przystępowały częściej do Stołu Pańskiego a nawet, jeżeli być może, codzienie, jak pragnie Jezus Chrystus i Kościół, i żeby to czyniły z taką pobożnością, do jakiej w swoim wieku są zdolne. Nadto niech pamiętają ci, których opiece powierzone są dzieci, że do najważniejszych ich obowiązków należy dbać o to, żeby one uczęszczały na publiczną naukę katechizmu albo innym sposobem uczyły się religii.

VII. Zwyczaj nie przypuszczania do spowiedzi dzieci, które już doszły do używania rozumu, albo nie udzielania im nigdy absolucyi, zasługuje na stanowcze potępienie. Dlatego Ordynaryusze miejscowi powinni, stosując także środki prawne, starać się o uzupełne usunięcie tego zwyczaju.

VIII. Odmawianie dzieciom, które już doszły do używania rozumu, Wiatyku i Ostatniego Namaszczenia i grzebanie ich według obrządku, przepisanego dla dzieci, jest nadużyciem, zasługującem na stanowcze potępienie. Ordynaryusze miejscowi powinni surowo karać tych, którzyby nie chcieli odstąpić od tego zwyczaju.

Uchwałę tę św. Kongragacyi zatwierdził Ojciec św. Pius X. d. 7 sierpnia br. i kazał wydać i ogłosić ten dekret. Ordynaryuszom zaś wszystkim polecił, żeby dekret ten nie tylko zakomunikowali proboszczom i klerowi, lecz także ludowi, któremu corocznie odczytywać go należy w jego języku ojczystym w czasie spowiedzi wielkanocnej. Sami zaś Ordyna-

pti paschalis, vernacula lingua. Ipsi autem Ordinarii debebunt, unoquoque exacto quinquennio, una cum ceteris dioecesis negotiis, etiam de huius observantia decreti ad S. Sedem referre.

ryusze mają co pięć lat, wraz z relacyą o innych sprawach dyecezyi, zdawać sprawozdanie Stolicy Apostolskiej także o przestrzeganiu tego dekretu.

Non obstantibus contrariis quibuslibet.

Datum Romae ex Aedibus eiusdem S. Congregationis, die VIII. mensis Augusti anno MDCCCCX.

D. CARD. FERRATA, *Praefectus.*

Ph. Giustini, *a secretis.*

Nrus 5211.

R. D. Josephus Kaliciński,

catecheta scholae puerorum »wydziałowa« Tarnoviae,

contra vetitum Nostrum gravibus e causis datum non cessavit in instituendis pecuniariis collectionibus tum in Dioecesi Nostra tum extra ipsius fines, licet Nobis promiserit, se hoc in posterum non esse facturum, quod etiam in „Gazeta Kościelna" publice declaravit.

Quare — poenas canonicas inoboedienti infligendas ad tempus opportunius differentes — praesentibus notum facimus R. D. Josepho Kaliciński quascumque collectiones, quocumque sub praetextu et quoscumque in fines severe interdici.

AB ORDINARIATU EPISCOPALI.

Tarnoviae, die 10 Septembris 1910.

Mutationes inter Venerabilem Clerum.

Constituti: R. R. Simon Piszczkiewicz, emer. Catecheta scholae popul. in Bochnia, administrator vacantis beneficii in Czarnypotok: Joannes Bajorski, Coop. ad. pers. in Wojakowa, administrator vacantis beneficii in Iwkowa; Joannes Pabian, Coop de Kolbuszowe, Catecheta sch. popul. puer. in Mielec; Michaël Jeż, Coop. de Tuchów, catech. sch. popul in Ropczyce; Simon Piech, Coop. de Wiśnicz stary, catech. schol. popul in Bochnia; Michaël Pawlus, Coop. in Bochnia. Duo ultimi insimul Catechetae auxiliares in c. r. gymnasio in Bochnia.

Institutus ad benef. in Czarnypotok: R. Simon Piszczkiewicz, administrator huius beneficii.

Piis ad aram precibus commendantur:

anima p. m. Jacobi Chalcarz, defic., qui die 9. Junii a. c. pie in Domino obdormivit et

p. m. Valentini Szczepaniak, defic., qui die 15. Augusti a. c. supremum obiit diem.

Societati precum adscripti.

Z KONSYSTORZA BISKUPIEGO.

W Tarnowie, dnia 10 września 1910.

X. Dr. Władysław Mysor
Kanclerz.

† LEON
Biskup.

Nakładem Kleru Dyecezyalnego. Z Drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie.